

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่นับแต่ในอดีตแล้ว ผลผลิตที่ได้ก็จำหน่ายให้แก่พ่อค้าท้องถิ่น ซึ่งเปรียบเสมือนตลาดรับซื้อที่ใกล้ที่สุด การซื้อขายระหว่างพ่อค้าท้องถิ่นกับเกษตรกรนั้นมีทั้งที่ซื้อขายเพราะความคุ้นเคยต่อกันมานานและการซื้อขายในฐานะของเจ้าหนี้และลูกหนี้ การซื้อขายดังกล่าวทำให้เกษตรกรตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบต่อพ่อค้าคนกลางตลาดจึงถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลางเพราะการขาดความรู้ทางด้านการตลาดและข่าวสารการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาประกอบกับการซื้อขายในท้องถิ่นจะมีผู้ซื้ออยู่จำกัด จึงไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันราคาซื้อขายกัน

ปัจจุบันนี้วัตถุดิบเกษตรกรขั้นพื้นฐาน ของเราได้รับการแปรรูปกลายเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ก่อนส่งออกไปจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้สามารถนำเงินตราเข้าประเทศเพิ่มขึ้นมากมายในขณะนี้ แต่การประกอบธุรกิจใด ๆ ก็ตามต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเริ่มตั้งแต่ต้นทุนผลิต ราคาวัตถุดิบ ปริมาณวัตถุดิบ สต็อกสินค้า และราคาจำหน่าย ดังนั้นการประกันความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาให้กับเกษตรกรผู้ผลิตเอง พ่อค้าคนกลาง โรงงานแปรรูปที่ซื้อสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบ ตลอดจนธนาคารเงินที่ให้สินเชื่อได้อย่างมีระบบแล้ว ก็คิดว่าน่าจะเป็นสิ่งดีสำหรับทุกฝ่ายที่จะมีการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าขึ้นในประเทศไทย

หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ของตลาดสินค้าล่วงหน้าก็คือ สามารถเป็นเครื่องมือประกันราคาเป้าหมายที่จะขายได้ก่อนถึงฤดูเก็บเกี่ยว เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตล่วงหน้าได้ พ่อค้าจะลดความเสี่ยงจากการรับซื้อผลผลิตเกษตรเพื่อส่งมอบ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถนำตลาดนี้ในการวางแผนการผลิตเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกในอนาคต เพื่อลดความเสี่ยงทางด้านความผันผวนของราคาทำให้ขบวนการผลิตเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามตลาดสินค้าล่วงหน้า ยังจะต้องมีกลุ่มบุคคลสำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วคือนักเก็งกำไร เพื่อเข้ามาช่วยรับความผันผวนของราคา

จากการที่ตลาดสินค้าส่งออกในประเทศไทยเป็นสิ่งใหม่ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจดีพอ จึงทำให้เกิดช่องว่างที่ทำให้เกิดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจขึ้นได้ โดยผู้กระทำจะเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องซื้อขายส่งออกเป็นอย่างดี จึงทำให้มีการระดมทุนจากประชาชนผู้หวังเก็งกำไรในตลาดซื้อขายส่งออกโดยการหลอกลวงประชาชน ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมทั้งทำให้เสียภาพพจน์ของตลาดซื้อขายส่งออก เกิดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐเป็นอันมาก

จากการศึกษาวิเคราะห์พอจะสรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขได้ดังนี้

5.1. ปัญหาทางด้านกฎหมาย

ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาควบคุมกิจการซื้อขายสินค้าในตลาดส่งออกโดยตรงคงมีเพียงพระราชกำหนดกัญมเงินที่เป็นการนอกระบบประชาชน พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ. 2534 จึงเป็นการเปิดโอกาสให้อาชญากรรมมีโอกาสกระทำคามผิดมากยิ่งขึ้น ดังนั้นควรมีกฎหมายเฉพาะเพื่อใช้กับกิจการซื้อขายสินค้าส่งออก รวมถึงควบคุมความผิดอันอาจเกิดขึ้นจากรูกรังนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดในการซื้อขายส่งออกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านของไทยเช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ก็มีการจัดตั้งตลาดซื้อขายส่งออก รวมถึงมีกฎหมายควบคุมโดยเฉพาะมาเป็นเวลานานแล้ว

เป็นที่น่ายินดีว่าขณะนี้ประเทศไทยอยู่ระหว่างจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าส่งออก โดยกระทรวงพาณิชย์ได้ยกร่างพระราชบัญญัติตลาดซื้อขายสินค้าส่งออกขึ้นจึงขอเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

5.1.1. บทลงโทษต่อผู้กระทำผิดควรให้เหมาะสมกับความผิดทั้งจำคุกและค่าปรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของค่าปรับนั้น ควรจะให้มีความมากกว่าค่าปรับตามกฎหมายทั่วไป เพราะความผิดที่เกิดส่วนใหญ่แล้ว ผู้เสียหายจะต้องการเพียงการได้รับเงินคืนมากกว่าที่จะให้กฎหมายลงโทษต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำผิด

5.1.2. ควรกำหนดให้มีโทษสำหรับผู้สนับสนุนหรือผู้อยู่เบื้องหลังที่สามารถพิสูจน์ได้จากหลักฐานว่ามีความเกี่ยวข้องหรือเป็นผู้ควบคุมให้การร้องในธุรกิจนี้ดำเนินไปได้ เพราะในปัจจุบันนี้กฎหมายมักเข้าไม่ถึงตัวผู้ที่อยู่เบื้องหลังที่แท้จริงจึงทำให้อาชญากรรมทางเศรษฐกิจยังคงมีความเป็นอยู่ในสังคมจากการร้องประชาชนได้อย่างสบาย

5.1.3. มาตรการในการตรวจสอบเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้กระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบข้อมูลเอกสารจากธนาคารหรือจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ๆ จะนำหลักฐานมาประกอบการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และทำให้ได้ทรัพย์สินคืนให้กับผู้เสียหายบ้าง

5.1.4. ควรกำหนดให้มีวิธีการเพื่อความปลอดภัยดังในมาตรา 50 ประมวลกฎหมายอาญา เพื่อตัดแนวทางการประกอบอาชีพของผู้กระทำผิดและเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีกในอนาคตและเพื่อคุ้มครองสังคมให้มีความปลอดภัยและสงบเรียบร้อย

5.1.5 มาตรการทางกฎหมายนอกจากควรมีกฎหมายตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าเข้ามาควบคุมโดยตรงเพื่อเป็นการปราบปรามเหล่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแล้วควรมีกาหนดมาตรการในการป้องกันปรามไว้โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการที่จะป้องกันปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ ดังเช่นในตัวอย่างภาคผนวก ฅ

5.2. ปัญหาหรือมาตรการสำหรับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

5.2.1. พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เฉพาะในการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับความเสียหายในทางเศรษฐกิจ จากกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลัง ซึ่งรวมถึงคดีความผิดในการซื้อขายสินค้าในตลาดล่วงหน้าด้วยนั้น ในการสืบสวนสอบสวนหรือจับกุมควรลดขั้นตอนในการเสนอเพื่อขออนุมัติต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว

5.2.2. ความรู้ความเข้าใจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นปัญหาความรู้ความสามารถของพนักงานสอบสวนจึงควรมีการประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ หรือเอกชนเพื่ออบรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในธุรกิจซื้อขายล่วงหน้ามากขึ้น

5.2.3. ปัญหาความปลอดภัยของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมถึงพยานบุคคลเพราะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจมักเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่รวมทั้งมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง จึงควรมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินคดีรวมถึงผู้ที่มีส่วนรู้เห็นในความผิดทางเศรษฐกิจด้วย

5.3. ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชน

ควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับตลาดซื้อขายล่วงหน้า รวมถึงพฤติการณ์การหลอกลวงของบริษัทซื้อขายล่วงหน้าที่เคยเกิดขึ้นแล้ว เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อและนำเงินมาลงทุนดังเช่นที่เคยเกิดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในอดีตที่ผ่านมา

5.4. ปัญหาด้านนโยบายของรัฐ

5.4.1 จากการศึกษาที่มีความผิดเพี้ยนจนเกิดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือ เหล่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสามารถกระทำผิดได้โดยอาศัยช่องว่างจากการไม่มีกฎหมายควบคุมฉ้อโกงประชาชนรัฐจึงควรผลักดันให้มีกฎหมายเพื่อควบคุมตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า โดยจะต้องสร้างตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าขึ้นมาให้เป็นกิจลักษณะ มีกฎเกณฑ์ มีระบบสอดส่องควบคุม และห้ามมิให้เอกชนทำการจัดตั้งตลาดขึ้นเอง ตลาดซื้อขายล่วงหน้าควรจะมีได้ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

5.4.2. นโยบายของรัฐในการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ แม้จะมีการกำหนดไว้ในแผนการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจของกรมตำรวจ ตลอดจนมีการจัดตั้งหน่วยราชการเพื่อควบคุมความผิดทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะ คือ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจก็ตาม ปัญหาในด้านนี้ควรแก้ไขให้มีนโยบายเด่นชัดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.3. นโยบายของรัฐไม่เน้นถึงผลกระทบของอาชญากรรมเศรษฐกิจที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมและภาพพจน์ของประเทศเนื่องจากเป็นคดีใหม่ ซึ่งขึ้นสู่ศาลไทยไม่มากนัก จึงทำให้ขาดความสนใจต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

5.4.4. ควรจัดประชุมสัมมนาแก่กลไกของรัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดความผิดขึ้น อันจะเป็นผลดีในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการซื้อขายผลิตภัณฑ์ล่วงหน้า